

Az iskola

szerepe a kommunista-államban százszorta fontosabb, mint a régi világrendben volt, ahol mindenki úgy nevelte gyermekét, amint azt anyagi helyzete és társadalmi osztálya kívánta. A kapitalista rend legnagyobb igazságtalanságai közé tartozott, hogy a gyermekneveltetés és iskoláztatás nem hajlandóságok, tehetség, bizonyos lelki diszpozíció szerint történt, hanem tisztán materiális kérdésektől függött. Hány tehetség sorvadt el csak azért, mert nem voltak meg tanulási lehetőségei és hogyan szenvedett a tudomány amiatt, mert a művelésére hivatottak közül ezreknek és ezreknek napi kenyér-gondjaik voltak.

A szociális állam iskolájában nincsenek társadalmi osztályokra különített előkészítő tanfolyamok. Sem a falanszter rendszere az, amelyre végcéljában a szociális állam törekszik, nem erőszakos ráoktrojálások alapján történik a neveltetés, hanem a teljes egyenlőség jegyében, azzal az egyetlen céllal, hogy minden lélekbe egyformán plántáltassék a kultúra és a kulturának az a kvalitása és kvantitása, amilyent és amennyit a lélek elbir. A szociális államban az iskola neveli azt a generációt, amely munkájával már élvezni fogja mindannak a gyümölcsét, amiért most hullatja vérének és amiért most szenved a világot bilincseiből felszabadítani törekvő proletariátus.

Ezért oly fontos a szerepe a ma iskolájának. Az eljövő generáció feladata lesz kiépíteni azt a rendszert, amelyet annyi áldozat és pusztulás árán alapoznak meg. Ennek a generá-

3715

ciónak fegyelmezettségétől, komolyságától, életfelfogásától függ a termelés és az alkotás munkájának nagyrésze a szociális államban. Ezt a fegyelmezettséget, komolyságot, az életnek helyes felfogását már most bele kell ojtani az ifjúságba. Ezt a célt szolgálja *Pogány József* eltárs, közoktatásügyi népbiztos legutóbb kiadott két rendelete, amelyben eltörli az iskolákban divó bizalmi rendszert és a nemi felvilágosítás kérdésében újabb tanítási rendszer elkészítését helyezi kilátásba. Az ifjúságot irányítani, gondolkozását helyes mederbe terelni: az iskola feladata. Ennek pedig akadálya volt a bizalmi rendszer, mert fegyelmezetlenséget, anarchiát teremtett az iskolában. Ezért hát a legnagyobb örömmel kell üdvözölni a rendeletet, mert annak a tanítónak adja át a hatalmat, akinek hivatottságában nem szabad kételkedni és akinek felülbírálására a gyermek semmiesetre sem lehet alkalmas. A nemi felvilágosítás kérdése pedig oly tanulmányt igényel, hogy csak akkor szabad belekezdeni, ha oly alapos rendszert állapítanak meg, amely eredményében nem lehet kétséges.

Halaszthatatlanul sürgős volt rendet teremteni az iskolában, hogy akadálytalanul folyhasson a nevelés és tanítás termékenyítő munkája.